

Rodzina astronomów Kirchów na przełomie XVII i XVIII w. – od tradycji cechu do instytucji naukowej

Mgr Justyna Rogińska, Uniwersytet Zielonogórski

Gottfried Kirch (1639–1710) był urodzonym w Gubinie astronomem, twórcą kalendarzy i autorem efemeryd. Swoją sławę zawdzięczał odkryciu Wielkiej Komety 1680 r., a prestiż zdobył, piastując stanowisko pierwszego astronoma Królewskiego Pruskiego Towarzystwa Nauk. U jego boku w obserwacjach astronomicznych brała udział druga żona, Maria Margaretha z domu Winckelmann (1670–1720), miłośniczka badań nieba i „wierna pomocnica” męża. W astronomiczne ślady ojca poszedł syn tej pary, Christfried Kirch (1694–1740), od 1716 r. dyrektor Obserwatorium Berlińskiego, członek Królewskiego Pruskiego Towarzystwa Nauk. W pracy wspierany był przez matkę, a po jej śmierci przez dwie młodsze siostry, Christine (1697–1782) i Margarethę (1703–ok. 1760).

Celem referatu jest rekonstrukcja podstawowych aspektów działalności rodziny Kirchów, z uwzględnieniem ich relacji z powołanym w 1700 r. w Berlinie Królewskim Pruskim Towarzystwem Nauk. Omówione zostaną trzy fundamentalne płaszczyzny aktywności członków rodziny: kalendarjografia, astronomia i meteorologia. Wykorzystany do analizy materiał źródłowy obejmuje, z jednej strony, bogatą spuściznę Kirchów (dzienniki obserwacyjne, księgi pogodowe, listy, kalendarze, efemerydy, astronomiczne broszury i artykuły), z drugiej, obszerną dokumentację z działalności Królewskiego Pruskiego Towarzystwa Nauk (protokoły posiedzeń konsylium i departamentu matematycznego, memoriały, księgi rachunkowe, inwentarze).